

VILÁGOSSÁG

KOLOZSVAR
1948 április 30. péntek.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPIRÓJA

V. ÉVFOLYAM
100. szám.

Elérjük az 1938-as termelést

ÁLTALÁNOS ÁRLESZÁLLÍTÁS

Olcsóbb lett a vasút, leszállították a közszükségleti cikkek árát

BUKAREST. — (Agerpres.) Április 28-án, szerdán délelőtt Groza Péter miniszterelnök elnökletével minisztertanácsot tartottak a kormány tagjai.

A minisztertanács számos törvényjavaslatot vitatott meg és fogadott el, amelyeket jóváhagyásra a Nagy Nemzetgyűlés Elnöksége elé terjeszt.

A minisztertanács az. Takács Lajos miniszterhelyettes, a nemzetiségi minisztérium vezetője ünnepélyesen letette a hivatali esküt.

A minisztertanács megállapította, hogy a városi és falusi dolgozók erőfeszítése nagymértékben megvalósította az ország gazdasági és pénzügyi helyreállítására azt a munkatervet, amelyet a kormány az 1947. évi június havában állapított meg, illetve fogadott el.

A népi demokrácia rendszerének megerősödésével az 1947. évi augusztus 15-én végrehajtott pénzügyi reform eredményeként a termelés a legtöbb iparágban emelkedve, meghaladta az 1938. évi színvonalat, a munka eredményének emelkedése és a munkafegyelem megszilárdulása, a termelésben az önkéntes munka vállalása, városokban és falvakban, a vetési munkálatok kitűnő eredménye, az 1947—48. évi állami költségvetés egyensúlyának a biztosítása és végül az adók leszállítása lehetővé teszi az árak leszállítását is. Az árak leszállítása a Népi Demokrácia Frontjának kiáltványában elvonalban állott és a kormány állandó gondját alkotta.

A népi tömegek vásárlóerejének növelése, amely egy hónappal a választások után valósult meg és nyolc hónappal a pénzügyi végrehajtása után, a nép életszínvonalának emelkedését jelenti.

Figyelmeztetve a Legfőbb Gazdasági Tanács javaslatát, az árak és a díjszabások leszállítására és figyelembe véve az Országos Szakszervezeti Tanács javaslatát, hogy május 1-e alkalmából a bármely csoportba tartozó fizetéses alkalmazottaknak folyósítsanak fizetési előleget, a minisztertanács — többek között — a következő ár- és díjszabás-leszállításokat határozta el:

A CFR teheráru-díjszabását 20 százalékkal, a személyszállítási díjszabást pedig 5 százalékkal csökkentették.

Az „Amerika”-vászaron méterre az eddigi 75 lej helyett 68 lej, a szeg árát kilónként 81 lej 50 bani, a marószóda árát kilónként 20 lej 50 bani.

A napilapok árát példányonként 4 lejre mérsékeltek. Több más közszükségleti cikk árát is leszállította a minisztertanács határozat.

A minisztertanács határozat értelmében az összes magánalkalmazottak az I—VI. fizetési osztályban 2000 lej, a VII—XII. fizetési osztályban 2500 lej fizetési előleget kapnak. A köztisztviselők a szolgálati főnökök bozárólag 2500 lej, a magasabb fizetési fokozatban levők 2500 lej fizetési előleget kapnak.

A Román Népköztársaság gazdasági terjesztéséért folyó harc és munka útján hatá-

rozottan előrehaladva és a népi demokrácia megszilárdulása érdekében, amely ezeket a megvalósításokat lehetővé tette, biztosítjuk az ország egész lakossága részére a lehető legjobb életet, — fejezi be a minisztertanács közlemény.

A munkásruhának való Dokvaszon új ára méterenként 146 lej. Ennek az anyagnak az árát 22 százalékkal csökkentették.

Leszállították országos jelleggel a szén és a földgáz árát. A földgázról az ármérséklés 35—50 százalékos. Mérsékelték a telefonbeszélgetések díját, az eddigi beszélgetéskénti 7 lej-

ről 6 lejre. A vállalatok távbeszélő állomásainak előfizetési díját az eddigi havi 2100 lejről 1600 lejre csökkentették, míg a magánlakásokban felszerelt telefon állomás előfizetési díját az eddigi 750 lejről 600 lejre.

Leszállították a karton, a gyapotfonal, továbbá a pamut és kötöttárak árát. Mérsékelték a villanydíjakat és a fővárosban a vízdíjakat és a villamosjegyek árát.

Mérsékelték a műselyem, a mosószappan, a cement, a poharak és üvegek, a gyógyszerek, a papírzsák és más közszükségleti cikkek árát is.

Lelep'eződött az amerikai háborus blöff!

Az USA nem nyújthat katonai biztosítékot a nyugateurópai blokknak

— valotta be Forrestal amerikai hadügyminiszter

PRAGA. — Megfigyelők megállapították, hogy Forrestal amerikai hadügyminiszter azzal a kijelentésével, hogy az amerikai kormány nem hajlandó katonai biztosítékot nyújtani a Brüsszelben aláírt őshatalmi egyezmény európai államainak, leleplezte az ame-

rikai háborus blöfföt. Ez a nyilatkozat azt a felfogást erősíti meg, hogy az egész háborus hírverés nem más, mint amerikai gazdasági és politikai propaganda eszköz. Amerikában a felelős politikai körök tudatában vannak annak,

hogy az amerikai közvélemény, amely a kötelező katonai szolgálat kérdésének felvetésével is határozottan szembe fordult, még jobban idegenkedik a nyugateurópai államok számára nyújtandó katonai biztosítéktól.

Május elsejei

és második ünnepségek műsora

Május 1-én reggel 9 órakor és Nagy Dezső a Román Munkásnaggyűlés a Szabadság-téren. párt kolozs megyei bizottságának Beszélnek: Soltutiu Ion, a Román tagja. Fél 10 órakor tüntetés a Munkáspárt kolozs megyei titkára Román Munkáspárt székháza előtt.

Este 8 órakor diszeloadás az Allami Magyar Színházban a május 1-i hazafias versenyben kitűnt munkások tiszteletére. Bemutatták Háy Gyula „Isten, császár, paraszt” című színművét.

A Világosság május elsején

a munka és a dolgozók szolidaritásának megünneplésének nemzetközeli napján gazdag tartalomú, 16 oldalas ünnepi számot ad ki.

Vezércikkét Bányai László nemzetgyűlési képviselő, a Magyar Népi Szövetség országos alelnöke, a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének tagja írta. Időszerről kérdések taglalása, részletes beszámoló a különböző termelő ágakban folyó termelési versenyről, versek, színes irások, érdekes riportok, részletes jogi tájékoztató, gazdag sportrovát és érdekes rejtélyek egészül ki a május elsejei ünnepi számot, amelynek példányonkénti ára 10 lej.

A hirdetési részben az ország legjelentősebb kereskedelmi és iparvállalatai, közüzemek, pénzügyintézetek tájékoztatták az olvasót legújabb gyártmányairól, minőségű árukészletükről, a bőséges apróhirdetések pedig a venni és eladni szándékozókknak, az álláskeresőknak nyújtanak gyakori tájékoztatást.

A május elsejei és a román husvét ünnepre való tekintettel lapunk legközelebbi száma május 4-én, kedden délelőtt a rendszeres kiadásban jelenik meg.

Május 2-án, reggel 10 órakor a sporttelepen kosárlabdamerkőzés Kolozsvár válogatott és a „Dermata” csapata között. Délután 4 órakor a sporttelepen női torna-ünnepély az „Olimpia” csapat közreműködésével, utána Budapesti — Kolozsvár válogatott futballmérkőzés.

Délután 2 órakor a Szabadság-téren kulturprogram, azavalatok énekek és zenekar. Este 8 órakor a Román Operában diszeloadás a május 1-i hazafias versenyben kitűnt munkások tiszteletére és kitűnt munkások megjutalmazása. Előadják Korzakov „Boris Godunov” című operáját.

A munka új értelmezése

Népköztársaságunk istadatos dolgozóinak milliói, lázas igyekezettel készülnek a dolgozók nemzetközi összefogásának és a munka napjának méltó megünneplésére. Az ország különböző gyarai, üngy- és kisüzemei, bányái és a különböző termelési ágak munkásai és műszaki irányítói, versenyelérteket dolgoztak ki és versenyre hívják ki egymást. A verseny a termelés növelésében, az előállítás költségeinek csökkentésében, az árucikkek minőségi feljavításában, valamint a nyersanyag és az üzemanyag lehető legnagyobb megtakarításában áll.

Versenyek voltak a múltban is. A nagyüzemek és a különböző termelési ágak egymással versenyeztek a piacért és az elérhető legnagyobb haszonért. A verseny azonban kizárólag a nagytőkék kezébe összpontosult az árucikkek többletermelésére irányult azzal a céllal, hogy abból a nagytőkének anyagi előnye származzék. A munka, ahinek ez a verseny a kizsákmányolás tetőfokát jelentette, továbbra is ugyanazt és hatalmas összegeket helyezett el a különböző pénzügyintézeteknél, a dolgozók verejtékes munkája árán.

A fasizmus romboló és minden emberi alkotás megsemmisítésére törekvő világhódító hadjárata, lánghabosította és elpusztította mindazt, amit hosszú emberöltőn keresztül, a dolgozó emberiség verejtékes munkával alkotott. Hódító és minden elsőpörni alaró harcok dühét romhalmazok, felrobbanó vasútállomások és hidak, hajók nélkül maradt családok, gyermeküket vesztett anyák és feleségek bosszúért kiáltó jajvesztékei jelezték.

Az igazság győzött és a demokratikus erők mellett zárt harcú egységben felsorakozott munkásság, a dolgozó földművelés és haladó értelmiség, felszabadult az évezredek elnyomottság béklyóiból, hozzájárult az ország politikai, gazdasági és társadalmi újjáépítéséhez. Saját hazáját építette át és jobbá, ezért hatványozott lelkesedéssel és munkakedvvel látott hozzá a munkához. A munka fogalma pedig új értelmezést kapott a kizsákmányoló nagytöke felszámolásával. Felatalalók, nőtök emelkednek ki a reakciós földesurikécs osztályok elűnésével és így kevesebb munkával, a gépek fokozottabb kihasználása révén többet és jobbat lehet termelni. Önfutatos dolgozókká váltak az egykor elnyomott, szabadságjogaiktól megfosztott, embertelen körülmények között, nélkülözéseikkel küzdő munkások, akik tudják azt, hogy minden darab áru, amellyel több kerül piacra, az életszínvonaluk, a dolgozók általános életszínvonalának emelkedését jelenti.

Népköztársaságunk az ország alaptörvényében körülírta a munka fogalmát és gondoskodott arról, hogy a gazdasági élet alaptevényezővé váljék. A munkát minden állampolgár kötelezővé tette, de egyzersmind „az állomárgotást nyújt minden dolgozónak, hogy a kizsákmányolással szemben megvédje őt és életszínvonalát emelje”.

A munka ilyen értelmezése, a dolgozóknak a kizsákmányoló nagytöke elleni oltalomban részvételése, valamint a közérdek szolgálatában álló magánkezdeményeknek védelmezése csodálatos művelt. A munkásság versenymentes eredményeként győzelmi díjakat nyer, az ifjuság szeltesz támogó önkéntes munkát vállal, hogy megvalósítsák azokat a hatalmas munkaterveket, amelyeknek elvégzése a múltban nem lehetett volna. A győzelemnek, a boldog hónapok előhírnökének, egy nép öntudalmi ébredésének és magára találásának biztató jelei ezek.

Megállapították az üzletek május 1-i és román husvétii záróját

BUKAREST. — (Agerpres.) Május 1-ét az idén a román husvétii ünnepek követik és így az üzletek három napig zárva tartanak, piaci szünet is volna, ami megnehezítené a lakosság élelmiszer szükségletének beszerzését. A munkügyi minisztérium ezért új rendelettel szabályozta a május 1-i és román husvétii záróját.

9 óráig nyitva tartanak és ugyan ezen idő alatt az összes piacokon árulhatnak. A borbély- és fodrászüzletek május 1-i délután 3 órától este 9 óráig tartanak nyitva.

Május 2-án, vasárnap, husvétii első és május 3-án, hétfőn, husvétii másodnapján az összes üzletek, műhelyek zárva tartanak. A pia-

cokon és a vásárcsarnokokban tilos az árusítás. A borbély- és fodrászüzletek husvétii másodnapján déli 1 óráig tarthatnak nyitva.

Május 4-én, kedden a piacokon, vásárcsarnokokban déli 12 óráig történik az árusítás és déli 12 óráig nyitva tarthatnak a borbély- és fodrászüzletek is.

A háborus jóvátételi szervezet a pénzügyminisztériumban működik

A rendelet értelmében, amely az érdekelt szakszervezeti képviselőkkel egyetértésben adott ki, az összes üzletek és szövetkezeti boltok április 30-án, pénteken — az áruszarnokokkal, piacokkal és a fodrász- és borbélyüzletekkel együtt — este 8 óráig tarthatnak nyitva.

Május 1-én, szombaton az összes üzletek délután 4 órától este

BUKAREST. — (Agerpres.) A Nagy Nemzetgyűlés Elnöksége rendeletet adott ki, amelynek értelmében a Szovjetunió részére

fizetendő háborus jóvátétel és eszközöket szállítások ügyvezetésére az 1945. évi 401 számú törvénnyel létesített szervezetet a pénzügyminisztérium kebelébe sorolták be „szállítási osztály” címen.

A jóvátételi szállítási osztályt miniszterhelyettes vezeti, akit munkájában egy vezérigazgató, egy vezérigazgató és szakértőkből álló tanács támogat.

200.000 tonna vasércet szállít Jugoszlávia Resicának

BUKAREST. — (Agerpres.) jugoszláv népköztársasággal megkötött kereskedelmi szerződés keretében a Resica Művek 200.000 tonna vasércet kapnak Jugoszláviából, amelyből körülbelül 100.000 tonna acél vonható ki.

A nyert acél felét a belföldi ipar szükségleteire használják fel, míg másik felét visszaszállítják Jugoszláviának.

50.000 kerékpárgumit gyártanak

BUKAREST. — (Agerpres.) A belső gumigyárak új félévi termelési terve többek között 50.000 darab kerékpárhoz szükséges

az autós gumigyártás irányozza elő. Ez a mennyiség teljes mértékben fedezi a kerékpárgumók és a fogasztóipar szükségletét.

Felszeghy Odön közoktatásügyi miniszteri vezérigazgató lemondott tisztségéről

BUKAREST. — (Agerpres.) Petre és Felszeghy Odön — aki Vasilichi Gheorghe közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében Mirescu

Petre és Felszeghy Odön — aki lemondott állásáról — vezérigazgatói megbízatása a közoktatásügyi minisztériumban megszűnt.

Ki lehet védő a katonai törvényszékeken?

BUKAREST. — (Agerpres.) A katonai igazságszolgáltatás legfelsőbb igazgatósága körrendeletet intézett az összes katonai igazságszolgáltatási hatóságokhoz, melyekkel közölte, hogy kik tevékenykedhetnek a hatóságok előtt mint ügyvédek vagy védők.

döként a katonai igazságszolgáltatási hatóságok előtt — még jogvétségése esetén sem — akit a tiszti névsorból bármely okból törlöttek.

A katonai büntetőtörvénykönyv 261. és 267. szakaszai értelmében a védői tisztséget elláthatják a tényleges állományból tartalékszabályozásba került olyan jogvézett tisztek, altisztek és katonamesterek, akik bár nem voltak valamelyik ügyvédi kamara tagjai, de szerepelnek a katonai törvényszéki védők névjegyzékében.

Gazdakör alakult Vizaknán

VIZAKNA. — (Tudósítónktól.) A nagyváradi MNSz és a segésvári EMGE kirendeltség a helyi gazdák keresére a tanulmánygyűlés és haladó kis- és szegénygazdák szakmai előmenetelő érdekében a napokban Vizaknán gazdakört szerveztek, amelyek keretében a széles gazdatársadalom minden egyes tagja munkát vállalt.

gosan mutatják azt a célt és utat, amelyen nekünk gazdának is haladnunk kell. Eppen ezért történt gyűléses változás az EMGE vezetőségében is, amely változás következtében az időközi elnöki bizottságban minden réteg az új gazda, a munkás és a haladó értelmiség egyaránt képviselve van. Ma ép ezért mind a Magyar Népi Szövetség, mind a kormány teljes bizalmának örvendünk.

Az újonnan szervezett gazdakör a beszédek után megválasztotta a vezetőséget, amelynek tagjai fogadalmat tettek, hogy a jövőben az egyesület csak és a széles népi rétegeket fogja képviselni.

A mai idők eseményei és azok a nagy általánosságok, amelyeknek állt tanúi vagyunk, vilá-

Háborus sebek gyógyítása

A háboru okozta szenvedések nem tűntek el a véres csaták emlékeivel, hanem tovább folytatódtak azok részére, akik gyermekeiket, férjüket és édesapjukat veszítették el, vagy akiket a gyilkos fegyverek munkaképtelenné, világítalakokká, örök életükre nyomorokká és tehetetlenekké tettek.

Románia mindkét háborút jelentékeny ember- és anyagvesztéssel zárta. A háboru üszkös romjain újjáépülő ország demokratikus kormánya azonban az első perctől fogva segítségére sietett a fasiszta áldozatainak. A múlt reakciós kormányainak ígéretei csupán csak a közvélemény félrevezetését szolgálták, a hadigondozottakat pedig a sors számkivetettjeivé tették, akiknek kétségbeesett helyzetén senki sem akart változtatni. A kiváltságos, összeköttetésekkel rendelkező, sokszor csak háboruban sérült egyének, bőséges egyéb jövedelmi forrásaikkal, nagy összegű nyugdíjjal és különböző címeken segélyeket kaptak, a szegények pedig utcáskövek, koldulásokból kaptak csekély alamizsnából tengették mindennapi életüket.

Ezen az igazságtalan helyzeten segített most Népköztársaságunk kormánya, a fasiszta áldozatainak, az igazság és a méltányosság keretein belül oldva meg ezt a vajdó kérdést Luca László pénzügyminiszter mindenre kiterjedő adatgyűjtést végeztetett és kezdeti intézkedéseivel sietett enyhíteni a hadigondozottak szomorú helyzetén. Orvosolta az északkeleti hadirokktant, hadiorvogyek és hadiárvaik sérelmeit, akiknek elrendelte azonnali becsorolását, rendezte a fasiszták által haláltáborokban kivégzett, gázkamrákban megölt és kemencékben elhamvasztott áldozatok hozzátartozóinak nyugdíjellátását. Ezek az intézkedések csupán csak kezdeti intézkedések voltak a hadigondozottak ügyének teljes újjászervezésében.

Az adatgyűjtés és a kérdésnek minden részletre kiterjedő tanulmányozása után most a kormány teljesen rendezte a hadigondozottak ügyét, a méltányosság és igazságosság keretein belül. A hadigondozottak helyzetének szigorú felülvizsgálása végleg felszámolja a múltat és a jövőben azoknak fogják jutni, az állam részére igen nagy megterhelést jelentő segély és nyugdíj ellátását, akik arra igazán rászorulnak, a dolgozó nép háborus áldozatainak.

Szabályozták a hadigondozottak nyugdíját

Junius 15-ig fellebbezhetnek az IOVR tagjai

KOLOZSVAR. — A gazdasági újjáépítés és pénzrögzítés végrehajtásával megbízott miniszterközeli bizottságnak, a hivatalos lap április 17-i 91. számában megjelent 227. számú rendelete értelmében, felülvizsgálják a hadirokktant, hadisérültek és ezekkel egyenjogusított személyek, valamint ezek hozzátartozóinak és a háboruban eltűntek vagy elhalt személyek hátramaradtjainak nyugdíjjogosultságát.

A felülvizsgálásokat falvakon az 1948 január 1-ig megállapított anyagi helyzet, foglalkozás, rokkantsági százalék, családi helyzet, életkor, lakhely — szerint. Az így összegezett pontok adják meg az illető hadigondozott anyagi helyzetének pontos megállapítására szolgáló kulcsszámokat.

Anyagi helyzet meghatározása

Többlet (plusz) pontok: 1 hektár szántóföld I. osztályú vidéken 10 pontot jelent, II. oszt. vidéken 14 pontot, III. oszt. vidéken 17 pontot, IV. oszt. vidéken 20 pontot. A vidékek beosztása megfelelő a hivatalos lap 1947 szeptember 27-i 223. számában megjelent 1221. számú minisztertanácsi napló vidék-beosztásának. Mezőgazdasági birtokoknál a többletpontok a következőképpen oszlanak meg: 1 hektár kaszáló 5 p., 1 hektár szőlő és gyümölcsös 20 p., 1 hektár közvetlen természetű 10 p., 1 hektár egyéb terület után 10 p., erdő után 10 pont. I. oszt. városokban minden lakosza 10 p., II. oszt. városban 7 pont, III. oszt. városban 5 p. Saját lakás 5 p., 1 ló 5 p., két sertés 4 p., minden további sertés 3 p. Egy szarvasmarha 4 p., egy juh 1 p., más állat 1 p., egy szekér 3 p., egy eke

szempontok szerint, de az 1948 április 4-ig megállapított adatok alapján történik. E két határidő után a nyugdíjas anyagi helyzetének beállott változásokat nem veszik figyelembe.

E rendeletnek megfelelően a munkaügyi és népjóléti minisztérium a hivatalos lap április 20-i 93. számában megjelent 7. számú rendeletében a fenti felülvizsgálási elemek mindegyikére, bizonyos pontokat állapít meg — anyagi helyzet, foglalkozás, rokkantsági százalék, családi terhek, életkor, lakhely — szerint. Az így összegezett pontok adják meg az illető hadigondozott anyagi helyzetének pontos megállapítására szolgáló kulcsszámokat.

Anyagi helyzet meghatározása

3 p., egy mezőgazdasági gép 20 p., egy gépkocsi 25 p. Ezzel szemben 5 pontot levonásba kell helyezni (minusz p.), ha a nyugdíjas bérelt lakásban lakik és hézbért fizet.

Foglalkozás meghatározása

Többlet (plusz) pontok: Kereskedelem és ipar, tulajdonos és munkaadó: I. oszt. városban 50 p., II. oszt. városban 40 p., III. oszt. városban, azaz falvakon 30 p. A következő többletpontokat számítják fel minden alkalmazott vagy dolgozó családját után: I. oszt. városban 15 p., II. oszt. I. oszt. (falvak) 5 p. Minden alkalmazott vagy dolgozó családját után ugyanazokat a többletpontokat számítják fel, mint a kereskedelemnél és iparnál:

	III. oszt.	II. oszt.	I. oszt.	
Alkalmazottak	1.000 lej	1.500 lej	2.000 lej	15 p.
	1.500 lej	2.000 lej	3.000 lej	25 p.
	2.000 lej	3.000 lej	3.000 lej	35 p.
Építési nélküli munkás				5 p.

Rokkantsági százalék meghatározása

Levonandó (minusz) pontok: 40 p., 20 százaléknál 20 p., hadiorvogyeknél: 50 p., hadiárvaiknál: 100 p. 100 százaléknál 80 p., 80 százaléknál 60 p., 40 százaléknál

Családi teherviselés meghatározása

Levonandó (minusz) pontok: Rokkantságnál: egy gyermekes nős 5 p., két gyermekes nős 15 p., három gyermekes nős 30 p., minden további gyermek után 5 pont. Az általa ellátott minden családtag után 5 pont. Özvegyeknél és hadiárvaiknál ugyanazt a számítást alkalmazzuk.

Kor meghatározása

Levonandó (minusz) pontok: Kiskorúknál 0-10 évig 20 p., 11-15 évig 15 p., 16-20 évig 10 p., 21-30 évig 0 p., 31-40 évig 3 p., 41-50 évig 4 p., 51-60 évig 5 p., 61-70 évig 10 p., 71-80 évig 20 p., 81 éven túl 20 pont

A miniszterközeli bizottság rendelete értelmében csak azok jogosultak nyugdíjra, akiknek legalább 40 minusz pontjuk van, azon személyeknél, akiknek megfelelően 1948 április 4-étől minden IOVR-hez tartozó hadigondozottakra alkalmazandó

A rendelet értelmében szakértői bizottság névjegyzéket készít mindazokról a nyugdíjasokról, akik nem rendelkeznek megélhetési lehetőséggel és e kimutatások alapján az illetékes pénzügyigazgatóságok továbbra is folyósítják a nyugdíjat. A pénzügyminisztériumnak jogában áll ezeket a kimutatásokat felülvizsgálni.

Felfüggesztik azok nyugdíjának folyósítását, akik ezen a végleges táblázaton nem szerepelnek. Ezeket úgy tekintik, mint akiknek anyagi helyzete biztosítja megélhetésüket. Azok, akik erről a hivatalos összeállítású táblázattól kimaradtak és úgy érzik, hogy méltánytalanság történt helyzetük felülvizsgálásában, 1948 június 15. napjáig bejárhatják fellebbezéssel élhetnek. Az IOVR nyugdíjpénztárnak viszont egy éven át fellebbezési joga van minden határozat ellen. A felfolyamodásokat az illetékes pénzügyigazgatósághoz kell benyújtani, amely azokat szolgálati uton továbbítja az IOVR nyugdíjpénztárhoz. A felfolyamodásokat elbíró legfelsőbb bizottság határozatai jogerősek.

Azok az özvegyek, akik újból férjhezmentek, nagykoru hadiárvaik és azok a hadiorvogyek, akik köztudomás szerint is házasságon kívül férjével együtt élnek elvesztik nyugdíjjogosultságukat.

Hadiorvogyek igazolása

Az illetékes pénzügyigazgatóságok nem folyósítják mindaddig a hadiorvogyek nyugdíjait, amíg azok falun be nem mutatnak a falusi bíróságon, addig a kerületi rendőrség részéről kiállított bizonyítványt, amely szerint a nyugdíjas övezet nem tartozik a fenti csoportok egyikébe sem. Ezt a bizonyítványt a nyugdíjas kérelmére, díjtalanul állítják ki.

Büntető rendelkezések

Azok, akik a felülvizsgálati eljárás folyamán a valóságtól meg nem felelő nyilatkozatokat tettek, vagy hamis bizonyítványokat mutatnak be, a büntető eljárás folyamatba lépése mellett, börtönnel, majd a nyugdíjuktól felvont büntetést viselhetnek.

Megfontolandó az anyagi helyzettel kapcsolatos felülvizsgálati eljárás elől mindazok, akik bármilyen módon megpróbálnak elkerülni a felülvizsgálást, vagy azoknak is, akik anyagi helyzetük miatt nem tevékenyen részt vesznek a felülvizsgálásban.

A rendelet értelmében az IOVR nyugdíj ügyvezetők és elöljárók határozatok érvényüket veszítik. A jövőben a nyugdíjak megállapítására és felülvizsgálására vonatkozóan az a miniszterközeli bizottsági határozat irányadó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 120 lej. Papoknak, tanítókknak, nyugdíjasoknak 100 lej. — Postacsekkszám: 40.625.

A MAGYAR NÉPI SZÖVET-SÉG kolozsvári szervezete a Farkas-utca 7. szám alatti székházából a Molotov (Voiit Deák Ferenc) utca 16. szám alá költözött át.

A MAGYAR ZENE- ES SZIN-MŰSZETI FOISKOLA április 29-én, csütörtökön este 8 órakor tartja V-ik hangversenyét. A dal történeti fejlődése címen. Löwe, Schumann és Mendelssohn legszebb dalai vannak műsoron. Enekelnek: Jakobi Antal, Sigmund Márta. Bevezető előadást tart Sigmund Lajos. Zongorán kísér Utó Mária.

A GYERGYÓI GAZDASÁGI ELLENŐRZŐ hivatal volt vezetőjét, Galu Ioan mérnököt, mert az állami hivatalos búza- és árpa vetőmagot jogtalan személyeknek, barátainak, ismerőseinek osztotta le, egy évi elzárásra és 80.000 lej pénzbüntetésre ítélte a csikseredai szabotázsbírósg.

HÁROM UJFAJTA CIGARETTA kerül forgalomba május 1-én, amelyek minősége jóval felülmúlja az eddigi gyártottakat. Az új cigarettákat próbaként hozzák forgalomba és a legjobban bevált marad továbbra is forgalomban.

KÖZEL 2 MILLIÓ LEJT SIKKASZTOTT EL a hivatalos pénzből Ciplea Ioan székelyudvarhelyi pénzügyigazgató. Letartóztatták. A vizsgálat széles körben folyik.

MAGYARUL IS MEGJELENIK A HADSEREG LAPJA. A román néphadsereg hivatalos lapja, a „Glasul Armatei” a jövőben magyar nyelven is megjelenik, a „Hadsereg Hangja” címmel.

AZ ELADÓK ÉS A VEVŐ EGYETEMLEGESEN FELELŐSEK a vásárlási jegyzék (bon) szabályszerű kibocsátásáért. Az adótervény értelmében az összes eladók a 101-5000 lej összegig terjedő eladások után láttamozott bonkönyvesekből kötelesek eladási jegyzéket kiadni. A vevők kötelesek minden ilyen vásárlásnál felbélyegzett bont kérti, mert a jegyzék kiállításáért egyetemlegesen felelősek az eladóval.

LETARTÓZTATTÁK Trabatka Károly mérnököt, az aradi Tébatextilgyár festőüzemének vezetőjét, mert szabotálta a termelést. A mérnök tudta, hogy a festési folyamat során a textiláru 8-10. óránál tovább nem maradhat a maró folyadékban, mégis 3 napon át hagyta az „Indian”-áru a festékes folyadékban. Ennek következtében 4228 méter áru teljesen tönkrement.

A MAGYARORSZÁGI KISKE-RESKEDŐK a folyó év nyarán Budapesten-világkongresszust rendeznek.

A FELROBBANTOTT BUDAPESTI LÁNCID helyreállítási munkálatai szorgalmasan folynak. A jövő évi november 20-ára teljesen elkészül a híd, amelyet a jövőben „Széchenyi-híd”-nak fognak nevezni.

NAGYVÁRAD UJ ALPOLGÁRMESTERÉT, Curticeanu Savat, aki a nagyváradi CAM vezetője volt, beiktatták tisztségébe és elfoglalta hivatalát.

(*) LÉPAGE teljesen kiürült, könnyű minden nyalván, zenemű, kotta stb. mélyen lezárított áron.

ÁPRILIS 30-ÁN, pénteken délután 10 órakor avatja fel a RDNSz a Gruiu-utca 2 szám alatti ingyenes orvosi rendelőjét.

SZÖKÉS KÖZBEN AGYONLÓT-TEK két hivatásos embercsempész. Tóth István és Imre József, akik üzletszerűleg foglalkoztak embercsempészéssel, Sonenfeld György nagyváradi mérnököt és Tessler Rozalia nagyváradi nőt akarták tiltott úton a határon átvezetni. Elfogták őket. Tóth István és Imre József szökést kíséreltek meg, futásnak eredtek és felszólításra sem álltak meg, mire mindkettőjüket agyonlőtték a határőrök.

AZ UJ DERMATA-BÖLCSŐDE május elsején nyílik meg ünnepélyes keretek között. A teljesen korszerű, minden kívánalomnak megfelelő, gyönyörű új gyermekotthon egyik büszkesége lesz Kolozsvárnak. Este is nappali világitást árasztanak benne a speciális lámpák s egy különleges szűrőkészülék mentesíti a levegőt a gyártelep szokásos, vegyszerek illatával telt levegőjétől. A hatalmas ablakokkal ellátott, gyönyörűen berendezett gyermekotthon megnyitása a munka ünnepének egyik jelentős eseménye lesz.

A VOLT ERDELYI NÉPI KARPÁT EGYESÜLET román hűsvétkor, május 1-3. napján a következő kirándulásokat rendezi: 1. A Turid és Tordai-hasadékok, indulás május 1-én délután fél 3 órakor az egyesület Jókai-utca 2 szám első Autóbuszsal Turig 2., 4. és 6 órakor — az Opera első — lehet indulni. Vezetője dr. Bodóczy Károly. Kellő számú jelentkezés esetén motorke-rekparos csoport is indul szombaton délután fél 3 órakor az Opera mellett. Turavezető: Cseke László. 2. A Dobrinra autóbuszsal és gyalog; vezetője Ballauer Antal. — 3. A Meződi barlanghoz vonattal vagy kerékpárral és gyalog; vezetője Bagaméri Béla. Jelentkezni és a két utolsó kirándulásról felvilágosítást lehet kapni az egyesület irodájában, délelőtt 10-12 és délután 5-7 óra között.

FELHÍVÁSI Kolozsvár város I-ső kerületének összes U. F. D. R. nótáját ezután értesítjük, hogy szombaton, május 1-én reggel, pontosan fél 8 órakor az egyesületünk székháza előtt gyülekezünk. Megjelentés mindenkiére kötelező! U. F. D. R. I. ker. vezetősége.

Kiknek engedélyeztek cégtörölést?

BUKAREST. — Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium Weinberger Margit, Goldstein Ignác, Szakács Mihály, Márton Balázs, Bittmann Juda, Fábán Kálmán, Preda Zoltán, Vertán Mária, Kun Károly és Fábán István kolozsvári, Curseu Victor járai, Toda Floare, Herdea Sanza és Calma Anna bánffyhungyadi és végül Asztalos Lajos dési kereskedők részére engedélyezték kereskedelmi tevékenységük beszüntetését és cégük törölését. A felsorolt kereskedők sürgősen jelentkezzenek a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara céghivatalánál, az I. emeleten, a 8. számú szobában.

A kolozsvári MNSZ hírei:

A MNSZ. kolozsvári szervezete felhívja tagjainak figyelmét, hogy április hó 15-étől kezdve azok a tagok, akik tagsági díjukat nem a szervezet Farkas-utca 7 szám alatti pénztárába, hanem az öket lakásukon felkereső pénzbeszedő-inknek fizetik be, a rendes tagsági díjon felül, 20 százalékos pénzbeszedői jutalékot kötelesek fizetni.

A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezete felhívja valamennyi tagjának figyelmét arra, hogy a tagsági könyveket az 1948-as évre kicserélt. Kérl tagjait, hogy tagsági könyvük kicserélése végett munkanapokon délelőtt 8. és 1. délután 4. és 7 óra között a Farkas-utca 7

szám alatti székházban Csibi Jolán pénztárosnőnél jelentkezzenek. — Ki nem cserélt tagsági könyveket ér-vényüket vesztik. Április 29-én, csütörtökön délután 7 órakor a III/2. kerület szervezői gyűlése a Páris-Pap-utcai állami népközlömben. Déután 7 órakor a IV/2. kerület taggyűlése a Hidelvei Református Egyházközség nagytermében (Hercu-út és Kálvin-utca sark). Előadást tart Dán István a MNSZ időszerű kérdéseiről. Déután 7 órakor az V. kerület taggyűlése a Türr István-utca 36 szám alatti kerületi székházban. A MNSZ kolozsvári szervezetének vezetősége felhívja az összes kerületi utcafelülvizsgálókat arra, hogy a kerületi gyűléseken figyelmük bűntetés terhe mellett, kötelesek megjelenni.

Ünnepélyesen osztják ki a Szakszervezeti futóverseny győztesének a díjakat

KOLOZSVÁR. — A vasárnapi megyei szakszervezeti futóversenyen a 22 szakszervezeti egyesület közül a férfi csapatversenyben az első díjat a Fodrászok csapata nyerte, a Vasas és a Dermata előtt. A női csapatversenyben a Textila lett az első, a Dermata és a Sanitas előtt. Az egyéni versenyszámokban a 8000 és 6000 méter első hat helyezette, 4000 méteren az első hat helyezetten kívül Madarasz Ottó és Vég Sándor, a 3000 méteres ver-

senyben az első hat helyetten kívül Bekes Sándor, Badó Károly, Rüssu George, Lórinzi Ferenc, Simion Dumitru, Kocsis Márton, Chiva Gheorghe, Csermínszky Kurt és Heimann János, az 1200 és 800 méteres női versenyben az első hat-hat helyezette, a 600 méteres gyermek-versenyben az első hat helyezette, míg a 600 méteres női versenyben az első hat helyetten kívül — akiknek névsorát már közöltük — Bulató Ibolya, Nagy Ilona, Rózsa

Ilona és Helmar Ica résztulnek a Megyei Szakszervezeti Tanács értékes díjazásában. Az összes kitüntetett sportolók és a sportegyesületek fellelései, május 2-án, vasárnap délután 3 órakor a városi strand előtt gyülekeznek, ahonnan együttesen vonulnak át a városi sporttelepre a Budapest-Kolozsvár válogatott mérkőzésre, amelynek felidejében kerül sor a díjak kiosztására.

Budapest válogatottja a legjobb összeállításban játszik Kolozsvárt

KOLOZSVÁR. — A vasárnapi Budapest-Kolozsvár válogatott mérkőzést nemcsak Erdély fővárosában, hanem országszerte szokatlanul nagy érdeklődés előzi meg. A magyar NB I-ben játszó élvonalbeli csapatokból összeállított és kitűnő játékerőt képviselő magyar csapat a MLSz teljes vezérkarával együtt érkezik Kolozsvárra.

Kolozsvár válogatottját csak a mai Unirea Tricolor-Dermata és Medgyesi MSC-Universitatea mérkőzés után állítják össze. A válogatott csapat péntek reggeltől a mérkőzés kezdetéig rejtkehelyre vonul.

A Román Labdarugó Szövetség a budapesti válogatott három román mérkőzését engedélyezte. Május 2-án Kolozsváron, május 3-án, hétfőn délután Marosvásárhelyen, csütörtökön pedig Szatmáron vendégszerepelnek a magyar főváros labdarugói. A Nagyvárad válogatott elleni mérkőzés elmarad, mert a Szabadság-CFR vegyes csapata a május 3-ai és 6-ai közötti napokra Debrecenbe kapott meghívást. A várható nagy érdeklődésre való tekintettel a vasárnapi Budapest-Kolozsvár mérkőzésre jegyek va-

sárnap délelőtt 11 óráig kaphatók elővételben az „Olimpia Sport”, Szabadság-téri üzlethelyiségében. A negyed 6 órakor kezdődő fő mérkőzés előtt fél 4 óral kezdettel

a CFR és a Vasas törpe csapatai játszanak 2x15 perces barátságos mérkőzést, majd 4 órakor a jugoszlávok ellen készülő romániai női tornászválogatott tart bemutatót.

Öszeállították Budapest válogatottját

BUDAPEST. — A Bécsbe utazó magyar válogatott és a Kolozsvárra jövő Budapest válogatottja szerdán délután edzést tartott az FTC Üllői-úti pályáján. A Bécsben játszó magyar csapat egy vegyes csapat ellen 14:0 arányban, a Kolozsváron játszó Budapest válogatottja 6:0 arányban győzött Horváth 2, Kocsis 2, Hrotkó és Szamosi góljaival, a magyar amatőr válogatott ellen.

Csikós Ferencváros, Szamosi Ujpest, Loránd Vasas, Lantos MTK, Nagy II. Ujpest, Suhai Ujpest, Kocsis Ferencváros, Spányik K'apest, Lakat Ferencváros, Horváth Ferencváros, Hrotkó Ujpest, Biracsák MTK, Jakab Ferencváros.

A csapatot Bánkúti Gábor elnök, Gárdonyi Henrik főtitkár, Mandik Béla szövetségi kapitány és Hadrény Jenő edző kísérik el romániai portyájára.

Kolozsvárra a következő válogatott keret utazik: Solymosi MTK.

A május 1-i sportfelvonulások műsora

KOLOZSVÁR. — A megyei Szakszervezeti Tanács sportosztálya legutóbbi ülésén, melyen jelen voltak az összes szakszervezeti sportfelelősök is, a május 1-i munkásünnep felvonulásának rendjét vitatták meg. Az összes szakszervezeti sportolók szombaton reggel fél 8 órakor saját szakszervezetükben gyülekeznek, ahol beöltözve háromnegyed 9 órakor a Május 1-utcán vonulnak fel, mert az összes sportolók ebben az időpontban találkoznak a fenti úton.

A sportolók felvonulását az OSP vezetősége nyitja meg, majd sorrendben a katonai, iskolai, egyetemli és a polgári részort sportolói követnek. Ezután a szakszervezeti sportegyesületek sportolói vonulnak fel a következő sorrendben: vitorlázó repülők, Textila, Vas- és Fém-munkások, KKASE, CFR, városi alkalmazottak, Építők, Élelmiszerek, Egészségügy, Vegyes szakszervezet, Fások, Nyomdászok, PTT, Közal-kalmazottak, Dohánygyár, Dermata. A felvonulást a Népi Motor Sport Egyesület motorke-rekparozói zárják le.

Gheorghiu-Dej nevéét viseli május 1-től a kolozsvári városi sporttelep

KOLOZSVÁR. — A Népsport Szervezet kolozsvári kerületének legutóbbi ülésén, melyen jelen voltak a katonai, polgári és rendőri hatóságok vezetői is, dr. Russu Gabriel, az OSP elnöke ünnepélyes keretek között jelentette be, hogy a kolozsvári városi sporttelep május 1-étől kezdve Gheorghiu-Dej sporttelep nevéét viseli. A jelenlevők örömmel vették tudomásul a fenti bejelentést és május 2-án a Buda-

pest-Kolozsvár válogatott mérkőzést már a Gheorghiu-Dej sporttelepen játsszák le.

Csepel-Vasas 2:2 (1:0)

BUDAPEST. — A csepeli stadionban 10.000 néző előtt játszották le szerdán délután a fenti bajnoki mérkőzést, mely nagy küzdelem után 2:2 (1:0) arányban döntetlenül végződött.

A Csepel 89. percig vezetett 2:1 arányban, a Vasas az utolsó percben kiegyenlített. Góllövők: Marosvári, Keszthelyi, illetve Szilágyi és Moór.

Az NB I. állása:

Table with 4 columns: Rank, Team, Points, Goals. 1. ITA 28 20 6 2-118:29 46, 2. CFR T. 28 20 3 5 81:38 43, 3. CFR B. 28 20 2 6 87:36 42, 4. U 26 13 5 8 52:43 31, 5. Szabadság 28 10 9 9 50:42 29, 6. Juventus 26 11 7 8 61:13 29, 7. Jiul 28 10 7 11 45:60 27, 8. RATA 28 11 4 13 49:36 26, 9. Medgyes 28 10 4 14 45:68 24, 10. CFR K. 28 7 10 11 39:30 24, 11. Ciocanul 28 10 4 14 36:46 24, 12. Dermata 28 7 10 11 37:42 24, 13. FC Ploesti 28 9 4 18 44:81 22, 14. Hadsereg 28 8 4 16 40:62 20, 15. U. Tr. 28 7 4 17 49:81 18, 16. UDR 28 6 3 19 39:86 15

A Haggibhor nyerte a kerületi rangadó!

KOLOZSVÁR. — Szerdán délután mintegy 1500 néző előtt játszották a Textila az első féléldő 4. percben 11-eshez jutott, amelyet Dobay kapu mellé lött. Herbertet a Textilából a II. féléldő 15. percében Puscaru bíró utánrúgásért kiállította. 1:0 (0:0) arányban. A Haggibhor és a kerületi bajnokság ezzel újra nyílt lett, mert a Haggibhornak is esélye van a bajnokság megnyerésére.

Balogh és Baranyai voltak a kerületi rangadó bajnoki mérkőzését, melyet a Haggibhor — Dózsa fejes üngölyjával — megérdemelten nyert meg a Haggibhor és a kerületi bajnokság ezzel újra nyílt lett, mert a Haggibhornak is esélye van a bajnokság megnyerésére. Noé és Bakos, illetve Roman, Dózsa, sére.

Tota-mérkőzések

- 1. Románia-Albánia (Bukarestben). 2. Ausztria-Magyarország (Bécsben). 3. Budapest-Bécs amatőr-válogatott. 4. Kolozsvár-Budapest válogatott. 5. Vörös Csillag-Partizán (Belgrád). 6. Dinamo-Locomotiva (Zágráb). 7. Fiorentina-Triestina. 8. Livorno-Bologna. 9. Racing (Paris)-Marseille. 10. St. Etienne-Lille. 11. Bratescu-Voinca (ökölvívás) 12. Voicila-Pop (ökölvívás). A. Marosvásárhely-Budapest válogatott. B. Juventus-Universitatea. C. CFR Buzau-CRR Craiova. D. ANEF-Medgyesi MSC (kézilabda).

SPORTHÍRADÓ

A DAVIS CUP küzdelmei során vasárnap Budapesten Magyarország-Ausztria nemzetek közötti mérkőzés kerül lejátszásra, melyen a magyar csapat a legjobb összeállításban vesz részt.

AZ NB I. utolsó előtti fordulójában ma, csütörtökön délután öt bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra. A legnagyobb küzdelem Bukarestben várható az Unirea Tricolor-Dermata mérkőzésén. A bogyári csapat győzelme, vagy döntetlen esetén elkerülheti az osztályozást. A Juventus Bukarestben az FC Ploesti ellen, Nagyváradon a Szabadság a Hadsereg csapatával, Racsicán az UDR a RATA-val, Medgyesen az MMSC az Universitatea ellen játszik. A Jiul-Ciocanul és a CFR Vasas-CFR Temesvár mérkőzéseket csak május 5-én játsszák le.

A francia teniszjátékosok már kedden megérkeztek a román fővárosba, míg a Gogu Viziru és Caralulis csak szerdán érkeztek vissza franciaországi portyájukról.

A TEMESVÁRI CFR május 2-án, vasárnap a magyar NB I-ben játszó Szeged csapatát látja vendégül. A magyar csapat május 3-án, a temesvári Politechnika, vagy az Elektriika ellen játszik. — Aradon a város válogatottja Makó válogatottjával méri össze erejét.

A TOTO-szelvényeket péntek este 8 óráig lehet beadni az OLIMPIA Sport és az AGITOT Szabadság-téri helyiségeibe.

FARKAS MATYÁS, a kiváló híró magyarországi atléta-edző hétfőn Kolozsvárra érkezik, ahol 14 napos edzőtúrában a Balkán Olimpikára készülő elő Molnár és a kolozsvári versenyzőket.

A ROMÁN-FRANCIAI DAVIS CUP MÉRKŐZÉST május 2-ai és 3-ai között játsszák le Bukarestben. Noé és Bakos, illetve Roman, Dózsa, sére.

SZÖVETKEZETI ÉLETTÜNK

A marosvásárhelyi „Transsylvania“-vajvár a főbbtermelés szolgálatában

A székelykeresztúri vajvár ez-évi termelési eredményeiről már beszámoltunk. Most egy másik üzem eredményeit ismertetjük, mely szintén bekapcsolódott a főbbtermelésbe és igyekszik megszilárdítani gazdasági életünk megszilárdításához.

A marosvásárhelyi „Transsylvania“-vajvár — amely ugyancsak a Szövetség Központ egyik üzemé — a múlt évben nagyon gyenge termelési eredményt tudott felmutatni. Az első négy hónapban alig volt valamelyes termelés és csak az ötödik hónapban indult meg. Az év vége felé már szép emelkedést mutatott. 1948 februárjában a vajtermelés meghaladta a 8.000 kilót, ugyanakkor a múlt évben a legnagyobb termelt mennyiség az augusztusi termelés volt, mely a 2.500 kilót alig haladta meg.

A számok mindennél jobban bizonyítják, hogy az üzem a gazdasági élet megszilárdításának az

érdekeiben minden akadályt leküzdve a főbbtermelésre fekteti a főszűlyt.

Ezeknek az eredményeknek az elérése nem tulajdonítható a véletlennek.

A kormány megfelelő gazdasági intézkedései biztosítják a lehetőséget, hogy az üzemek fokozzák termelésüket és az üzemek munkásságán mulik, hogy ezeket a lehetőségeket megfelelően kihasználják. A Transsylvania vajvár példája bizonyítja: ha a falusi termelők együttműködnek az ipari dolgozókkal, úgy a termelési eredmények nem maradnak el, hanem a falvak részéről szállított mezőgazdasági termények gyorsan és jól nyernek feldolgozást és kerülnek el mint fogyasztási cikkek a városi dolgozók asztalára. Ennek a munkának az eredménye, hogy Bukarest állami üzletébe a préselt vaj ára a múlt évi november-től a mai napig 800 lejről 480 lejre csökkent.

Testvéri egyetértésben dolgoznak a román és magyar szövetkezetek

Dusa Viktor INCOOP-elnök a szövetkezeti mozgalom feladatairól

BUKAREST. — A Nemzeti Szövetkezeti Intézet az elmúlt napokban az összes INCOOP-igazgatók és felügyelőségi vezetők bevonásával nagyfontosságú értekezletet tartott Bukarestben.

Az értekezlet első részében a nemrég kinevezett felügyelőségi vezetők tartották meg beszámolóikat, ismertették a szövetkezetek általános helyzetét és a megoldásra váró legsürgősebb feladatokat.

Említésre méltó volt e beszámolók között Kozma Gyulának, a kolozsvári székhellyel működő területi felügyelőség vezetőjének — akit nemrég a Magyar Népi Szövetség előterjesztésére a „Szövetség” Központ tisztviselőkarából nevezett ki felügyelőjévé az INCOOP — jelentése, amelyben többek között beszámolt arról, hogy a vegyeslakosságú vidékeken megvalósított fuziók eredmé-

nyeképpen testvéri egyetértésben dolgoznak együtt a román és magyar szövetkezeti tagok.

Az értekezlet kimagasló eseménye volt Dusa Viktor elnök beszéde, amelyben vázolta azokat az elveket, amelyekben a Románi Népköztársaságban a szövetkezeti mozgalomnak fel kell épülnie.

Hangsúlyozta, hogy a szövetkezeti mozgalom elsősorban a falvak gazdasági szervezője kell hogy legyen. Eredményes tevékenységet csak komolyan megvalósított, jól bevezetett és megfelelő munkakörrel rendelkező szövetkezetek végezhetnek. Országsszerte meg kell szüntetni a kis működési körrel, egymás helyén, hátán megalakult szövetkezeteket és ezeket közszegények egy-egy erős szövetkezetbe kell tömöríteni.

Semmi értelme sincs annak, hogy egy körzet három-négy egymás mellett falujában külön-külön szövetkezetek működjenek, amelyek eredménye az, hogy azok fenntartási költsége megrágtatja a szövetkezeti árut. Ha helyettük egy szövetkezet működik, szükség szerinti számú fiókokkal, szervezettebben és gazdaságosabban lehet megoldani a kérdéseket. Fontos feltétele a szövetkezeti

mozgalomnak, hogy a feladatai megvalósításához szükséges tőkét a szövetkezeti mozgalom keretén belül biztosítsa és ne csak az államnyújtotta hitelekre akarton támaszkodni. Ezért meg kell szervezni és meg kell valósítani forgótőkegyűjtés útján a szövetkezeti tőke önállósítást.

A falusi szövetkezetek legfontosabb feladata egyrészt a falusi termények összegyűjtése, másrészt pedig az ipari cikkek falun történő szétosztása. Ezért a szövetkezeteknek a legszorosabb együttműködést kell kiépíteniük az állami vállalatokkal és áruházakkal, hogy ezzel biztosítsák a közvetlen gyors és jól megszervezett árucseréforalmat.

Végül arra mutatott rá Dusa Viktor elnök, hogy a szövetkezetek ügyvezetése a múltban sok kívánnivalót hagyott maga után, miért is nagy súlyt kell fektetni a szövetkezetek vezetésének és irányításának egységes megszervezésére. A szövetkezetek és fedezetük költségvetéseiket és munkatervüket a tényleg megvalósítható adatok alapján kell hogy összeállítsák és azok végrehajtását minden körülmények között biztosítaniuk kell.

Hogyan létesíthető

szőlő- és gyümölcsstermelő szövetkezet?

Az aradi bor- és gyümölcsstermelők körében nemrég olyan szövetkezet létesítésének a gondolata vetődött fel, melynek tagjai nemcsak a földdel rendelkező gyümölcsstermelők lehetnek, hanem olyan szakmunkások is, akik nem rendelkeznek termőfölddel. A szövetkezes gondolata az érdekeltek körében vetődött fel, ami élénk bizonyítéka annak, hogy munkájuk és termékeik értékesítését szövetkezve akarják eszközölni, mert azt találják a leghelyesebb és legegészségesebb megoldásnak.

Bor- és gyümölcsstermelő szövetkezet létesítése — mert működése idényhez kötött — most a legidősebb, s hogy kitűzött célját elérhesse, már most meg kell szervezni, mert nyár közepén már késő annak megszervezésére gondolni. Indokolt ez azért is, mert a jó termés érdekében a tagok közös erővel és eszközökkel könnyebben meg tudják művelni a földet, szövetkezve pedig könnyebben tudnak hitelhez jutni, mint külön-külön.

A szövetkezeti mozgalom átszervezésekor és az új szövetkezeti alapszabályok felfektetése alkalmával az INCOOP figyelme kiterjedt arra is, hogy fel fog ötlelni ilyen szövetkezet létesítésének a gondolata az érdekeltek körében, s ezért gondoskodott, hogy kész alapszabályokkal tudjon rendelkezésre állni a szövetkezni akaróknak.

Az alábbiakban részletesen ismertetjük a szőlő- és gyümölcsstermelő szövetkezet alapszabályait.

A szövetkezet célja, a szövetkezők közös ellátása a gyümölcs- és szőlőtermeléshez szükséges anyagokkal és felszereléssel, a termények közös feldolgozásának és értékesítésének megszervezése.

A szövetkezetnek a tagok kulturális emeléséért, valamint a kulturális és közösségi érzés fejlesztésének érdekében kell dolgoznia.

A szövetkezet működési terület

tét több helysége is kiterjesztheti.

A gyümölcs- és szőlőtermelő szövetkezet tagjai lehetnek mindkét nembeli, nagykorú falusiak, akik a szövetkezet működési területén laknak, de nem tagjai hasonló célú szövetkezetnek és akik a következő csoportokba tartoznak:

1. Szőlőgazdák (3 hektárig) és gyümölcsstermelők (5 hektárig), akik saját maguk művelik meg földjüket és csak az idény alkalmával tartanak fizetéses munkást.
2. A helyi szőlő- és gyümölcs-munkások.
3. Szőlő- és gyümölcs-szakértők, akik a szövetkezet keretében dolgoznak; ezek csak 5%-át alkothatják a tagoknak. 5. §.)

Nem lehetnek tagok azok, akik büntetett előéletűek és akik szövetkezetellenes eszméket terjesztenek. (6. §.)

A szövetkezet a céljának elérése érdekében a következő műveleteket végezheti:

- a) Eltájtja a szövetkezőket nemessített, oltott szőlőtőkékkel és a vidéknek megfelelő gyümölcs-csemetékkel, melyeket a mezőgazdasági minisztérium elismert, valamint mindonféle áruval és felszereléssel, melyre a szőlő- és gyümölcsstermelésnél szükség van.
- b) Megszervezi a tagok szőlőinek ellenőrzését, felhasználva a legjobb technikai eszközöket, valamint a szőlő- és gyümölcsrak-tározását, feldolgozását.
- c) Épít vagy bérbevesz borkészítő, gyümölcsfeldolgozó, konzerváló s az ezekhez szükséges technikai felszerelést.

d) Megszervezi a szőlő és gyümölcs közös értékesítését.

e) A szükségletek fedezésére csemetéket szerez be.

f) Elfogadja és végrehajtja a szövetkezeti központ, federáció és szövetség olyan utasításait, amelyek működési körébe tartoznak.

g) Beszerzi a szükséges hiteleket, a federáció, a szövetség vagy a szövetkezeti központ útján.

h) Elfogadhat minden kötelezettséget az igazgatóság, kötelezettség vállalásával pedig csak a közgyűlés fogadhat el. A tagok nem rendelkeznek az adomány felett és ha a szövetkezet feloszlik; az adományokat, mint tartalékalapot kell kezelni, ha az adománylevél másképpen nem rendelkezik.

1. Könyvtárat kell létesítenie, tanfolyamokat, előadásokat, stb. kell megszerveznie; a szövetkezeti szellemben való nevelés érdekében a tagok részére kulturális és propagandaszabályt kell létesítenie, amely a központi szövetkezeti intézet részéről megállapított szabályok szerint, egybehangzóan dolgozik.

A fentemlített szabályok, melyek szerint a szövetkezet ügyleteit végrehajtják, a szövetkezeti szabályokban foglaltaknak és ezeket a központi szövetkezeti intézet hagyja jóvá.

A szövetkezetnek minden évben működési tervet kell készítenie, mely a földművelésügyi minisztérium általános tervébe kell beleilleszkedjen.

A szövetkezet az ügyleteit közösen a federációval és szövetséggel kell végezze. Ezért kötelezve van arra, hogy ezokon az egységeken keresztül ellátssa a tagjait olyan cikkekkal, amelyeket be tud szerezni, vagyis az ellátást szövetkezeti vonalon kell biztosítani.

Igy a szövetkezet kötelezve van arra, hogy a federáción és szövetségen keresztül értékesítse a saját és tagjai termékeit, ha az értékesítést így szervezi meg; vagyis az értékesítést szövetkezeti vonalon kell biztosítani.

A tervet elkészítésénél, és az ügyletek végrehajtásánál a szövetkezet vezetője a federáció, szövetség és központi szövetkezeti intézet tanácsai és utasításai alapján történik.

A szövetkezet minden működésén csak a tagok részére történhet és csak azok munkájának az értékesítését szolgálja.

Szövetkezeti ismeretterjesztő előadást tartott a „Szövetség” MNSZ sajtó és propagandafelelősei részére

A Magyar Népi Szövetség kolozsváryi szervezete — mint megírjuk — április 24-én és 25-én a megyei sajtó- és propagandafelelősei részére a felelősöket érintő különféle kérdéseket kellő megismertetése és a megfelelő tájékozódás megszervezése érdekében két napos tanfolyamot tartott. A tanfolyam keretében a „Szövetség” szövetkezeti központ megbízottja az idősebb szövetkezeti kérdéseket s ezen túlmenően az általános szövetkezeti ismeretekkel foglalkozó kétórás előadás keretében.

Az előadást a „Szövetség” szövetkezeti osztályának vezetője, Gerendás S. István igazgató tartotta meg. Előadásában először rámutatott arra hogy a szövetkezet már a múltban is a dolgozóknak, a munkásoknak volt társulási alakja, a tőkés társulási szervezettel, a részvénytársasággal, korlátozott felelősségű stb. társaságokkal szemben. Megállapította, hogy a szövetkezetek milyen szerepet tölthetnek be a múltban és milyen fontos a szerepük Népi köztársaságunk új, demokratikus gazdasági rendszerében, kiemelve azt, hogy a szövetkezetek annak alappilléreit alkotják.

Vázolta a szövetkezeteknek — a dolgozók gazdasági intézményének — szervezetét, valamint az alapelveket, elvönnek a demokratikus vezetést, mely szerint minden tagnak a szövetkezetben csak egy szavazata van, így tehát a tőkés szövetkezetekben nem dominál, hanem az önszervezősnek és a munkának az erejére épül a szövetkezet. Nemzetiségi, faji és nemi megkülönböztetés nélkül biztosítva van a szövetkezetekben a szabad belépés joga. A szövetkezetek a

Népi tömegek intézményei és így az összes földnélküli kis emberek, vagy végonyatlan munkások, dolgozók is bekapcsolódhatnak a szövetkezet munkájába.

A szervezeti felépítés ismertetése kapcsán vázolta az I., II. és III. fokú szövetkezeti szervek szerepét, részleteiben foglalkozva az I. fokú szövetkezetekkel, valamint a falusi szövetkezetek szervezetével. Tekintettel arra, hogy az előadást a propaganda- és sajtófelelősök részére tartották, különösen a szövetkezetek alakításának lehetőségeivel, feltételeivel, a szövetkezeti fajtákkal, a szövetkezetek részére biztosított kedvezményekkel foglalkozott az előadó. A szövetkezetek alakításával kapcsolatban kiemelte és nyomatékosan megállapította, hogy két fontos előfeltétele van az egészséges szövetkezet létesítésének és pedig:

1. Megfelelő vezető,
2. megfelelő taglétszám, amelynek részéről a szövetkezet egészséges működéséhez szükséges üzletrésztöke már a szövetkezet beindításával egyidőben bízni kezd.

— Megfelelő üzletrésztöke, valamint lelkiismeretes, hozzáértő vezetővel rendelkező vezetők előfeltétele az eredményes szövetkezeti munkának — mondotta a „Szövetség” kiküldöttje.

Az előadás során nagy vonalakban ismertette a közelmúltban megjelent új szövetkezeti típus-alapszabályokat, melyek már az új demokratikus gazdasági rendszer szellemét tükrözik vissza. A tetszéssel fogadott előadás befejezése után a megyei kiküldöttek kérdésekkel fordultak az előadóhoz, amelyekre a rendi S. István kimerítő válaszokat adott.

A nemzetközi szövetkezeti mozgalom a számok tükrében

A napról-napra fejlődő szövetkezeti mozgalom az országok gazdasági életében döntő tényezővé vált, a kisemberek számára új meg új kihasználási lehetőségeket teremt. A szövetkezetek száma országok szerint a helyi adottságoknak megfelelően más és más. Alább ismertetjük néhány ország szövetkezeteinek, lakosainak és lakosainak számát:

Csehszlovákia:	
szövetkezetek száma:	12.529
szövetkezeti tagok száma:	3.100.000
az ország lakosainak száma:	13.100.000
Lengyelország:	
szövetkezetek száma:	11.352
szövetkezeti tagok száma:	3.000.000
az ország lakosainak száma:	22.340.000
Finnország:	
szövetkezetek száma:	7.865
szövetkezeti tagok száma:	950.000
az ország lakosainak száma:	3.800.000
Franciaország:	
szövetkezetek száma:	18.000
szövetkezeti tagok száma:	3.750.000
az ország lakosainak száma:	40.000.000
Észak-amerikai államok:	
szövetkezetek száma:	3.020
szövetkezeti tagok száma:	1.100.000
az ország lakosainak száma:	150.000.000
Bulgária:	
szövetkezetek száma:	3.020
szövetkezeti tagok száma:	1.100.000
az ország lakosainak száma:	150.000.000
Jugoszlávia:	
szövetkezetek száma:	13.198
szövetkezeti tagok száma:	2.487.366
az ország lakosainak száma:	21.750.000

Előre a vetési munkaverseny győzelméért!

Olvasd, terjeszd, támogasd

a „Világosság”-ot

ADAS-VETEL

VILLANYMOTOR 5 lóerős Bergmann, eladó. Dohány-utca 11. Délben 1-2. 2551

EGY modern hálószoba eladó. — Dávid Ferenc-utca 6, hátul az udvarban. 2628

HASZNÁLT mély gyermekkosci eladó. Dávid Ferenc-utca 6, hátul az udvarban. 2628

ÜZLETI cégtábla, jégszekrény és 3 darab masszív szállító-láda eladó. Dácia-utca 4, ajtó 5. 2632

ELADÓ motorkerékpár DKV 200 kcm. kitűnő állapotban. Árpád-ut 26 szám. 1677

VEZÉK és eladok mindenféle ruhaneműt és értéktárgyakat. Bizományban is elfogadok. — Cimpián, Horea-út. 1630

ELADÓ másféltonnás 4-es Ford autó komplett üzemképes, gumi nélkül 30.000 lej. Bácsi-út 7. 1681

NŐI bicikli teljesen új állapotban eladó. Bethlen-utca 19. I. jobbra. — Fél 2-fél 4-ig. 1682

FINOMKIVITELŰ kombinált szoba eladó. Beethoven (volt Andrei Barosan)-utca 12. Pillangó-telep. 2651

ELADÓ motorbicikli jó állapotban DKW 350-es. — Pintye Ioan. Teius. Ioan Corvin-utca 9. 2660

EGY jó állapotban levő üzemképes teherrautó 2 tonnás, gumikkal együtt eladó. Gorkij-utca 69. Kerekdombon. 2646

SURGÓSEN eladó jobb kivitelű hajlítót modern, kombinált szobabutor, egy sima susztervarrógép, 3+1 ráció. Horea-út 62. 2672

ELADÓ díófurniós hálóberendezés. Vár-utca 7. 2675

SURGÓSEN eladó olcsón modern díófurniós kombinált szekrény. — Bethlen-utca 8, asztalosműhely. 2730

ELADÓ olcsón egy furófej, mély gyermekkosci és harsnyaszemmel-szedőgép. Horea-út 32. 2727

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Allástkeresőknek szavankint 2 lej. Cim a kiadóban és jellegű hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. 1. szög-levelezés szavankint 6 lej. Szöveg-hirdetés szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 8 lej. Kereset hirdetések négyzetcentiméterenkint 5-6-7 lej. Nyilttér szavankint 12 lej.

JOKARBAN levő Singer varrógép eladó. Horea-út 35. Dragos. 2725

VIZORAT keresek üzemnek. Beömlő cső átmérete 2 coll, 4 légkörös víznyomás, óránként befolyó vízmennyiség 1-2 köbméter. Sternberg, Kolozsvár, Dácia-utca 3. 2723

ELADÓ íróasztal, négy fotel, háló, mély gyermekkosci. Petőfi-utca 22-24, hátul emeleten. 2722

HASZNÁLT férfiruhákat veszünk. Universal. Malom-utca 6. 1683

SZÉP konyhabutor eladó. Bartha Miklós-utca 6. 2710

RÖVID keresztűros zongora, jó állapotban eladó. Szondy-utca 29, emelet. 2700

ÜZLETHELYISÉG, raktár és pince, berendezéssel, esetleg áruval, eladó. Főtéren közelében. Cim a kiadóban. 2699

CSIRKEKELTETŐGÉP kifogástalan, sörparát szurócsappal, söntéspult, gretarspecial redőnyös, vörösrézcső-kigyó eladó. Asztalos, Mócok-út 38 szám. 2680

GERENDAHÁZ, kő, téglá, ajtó, ablakok, paplan, matrác eladó. — Fadrusz János-utca 11. 2688

ÚJ konyhabutor olcsón eladó. — Páris-utca 45. Asztalosműhelyben. 2684

ÚJ gépi téglá 5000 darab. átköltés miatt olcsón eladó. Mócok-útja 46 szám. 2682

ELADÓ jókarban levő főzőkemma. Bezerédi-utca 22. Rudolf-út folytatása. 2640

VENNEK néhány méhcsaládöt és jó állapotban levő főzőkemma. — Ajánlatok „Kézipénz” jellegre kiadóba. 2695

FENYKÉPESZETI műtermekből az átrendezés után megmaradt gépek, műtermi és laboratóriumi felszereléseket alkalmi áron eladnám, vagy elcserélném. — Foto Horváth. Kolozsvár, Malom-utca 4. 2702

INGATLAN-LAKÁS

ELADÓ 3 szoba komfortos. Kertes családi ház. Pasteur (volt Kert) utca 52 szám. 2639

KOLOZSVÁRI házamat elcserélném budapesti vagy környékén levővel. Cim a kiadóban. 1676

SZOBÁ, elő- és fürdőszobás belvárosi lakószobát elcserélném szobakonyha fürdőszobával. Cim a kiadóban. 1691

KERESEK 2 szoba összkomfortot központban vagy központhoz közel, költségtérítéssel. Kossuth Lajos-utca 7, udvarban, Zefir-üzemnél. — Déléltől 11-1 óra között. 2698

RAKÓCZI-UT közepén szép ház-hely eladó. Cim a kiadóhivatalban.

LAKÁST adnék május 1-től Dónáth-úti negyedben kellemes lakásban, nyaralásra alkalmas helyen egyedülálló hölgynek, ki többnyire otthon tartózkodik. „Családtag” jellegre. 2703

ALLAST KAPHAT

MEGBIZHATÓ jól főző mindenest keresek május elsejére. Cim a kiadóban. 2643

MEGBIZHATÓ gyermekszertető mindenest kislányt keresek. Fellegvári-út 89. Szabóéknál. 2647

EGY perfekt körkötőnöt azonnal felveszek. Dávid Ferenc-utca 9. 2647

FIATAL bejárónót keresek. Besztercezy, Horea-út 5 szám, II. em. 20 ajtó.

GYERMEKSZERETŐ, főzni tudó megbízható mindenest keresünk. — Érdeklődni 2-4 között. Cim a kiadóban. 2698

BORBÉLYSEGÉDET koszt-lakással május 1-re felveszek. Torday, Szilágyosmlyó. 2689

FELVESZÉK május 1-re perfekttől főző mindenest, kolozsvári iratokkal rendelkezőt. Ugyanott keresnek gyermekek mellé praxissal rendelkező gyermekgondozónót, lehetőleg bizonyítványokkal. Jelenténi délben 1-2-ig. Cim a kiadóban. 2691

KERESEK központban különbejáratu butorozott szobát, teljes ellátással. Cim: Sternberg, Dácia-utca 3 szám. 2724

KORCSMA engedélyt berbe vennék. Cim a kiadóban. 2693

BELVÁROSI üzlethez társat keresek, vagy teljesen átadó. — Cim: Cimpián, Horea-út 6. 1691

KÜLÖNBEJÁRATU kiadó szobát keresek butorozva, vagy anélkül. Lehet központtól távolabbi is. Cim a kiadóban. 2692

ALLAST KERES

EGYEDÜLÁLLÓ nyugdíjas nő vidéken kisebb háztartást vezetne. Szerény igényekkel. Szabóné, Bales-utca 5. Trafik. 2721

ELVESZETT Roth Eva névre kiállított, 487/1946-47. számú. Egyetemi Pedagógiai Szemináriumi Leveles-utca 5. Trafik. 2721

KÜLÖNBEJÁRATU kiadó szobát keresek butorozva, vagy anélkül. Lehet központtól távolabbi is. Cim a kiadóban. 2692

A Szász-féle gépkocsivezető iskolába Kolozsvár, Árpád-ut 26
beiratkozhatnak bármely csoportba tartozó munkások és hivatalos gépkocsivezetők és motorkerékpárosok

Mircea Dimofteche mérnök
borlerakataiban
Mócok-utja 4 (az udvarban)

Kitűnő minőségű vörös és másféle saját termései borokat kaphat

Figyelem! Figyelem! Figyelem!
Fontos közlemény:
Fáblán és Spatz vezette, központi fűtés, gázszervelet és egészségügyi berendezési vállalatát Szabadság-tér 13 alól Monosori-ut 46 alá áthelyezte. (Telefon: 14-17)
ahol korszerűsített műhelyében, lehetőleg mértékben áll a nő megrendelő közönség rendelkezésére.

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R.T.

értesíti t. ügyfeleit, hogy iróahelyiségeit átköltöztette Szabadság-tér 21 szám alá, ahol továbbra is készséggel áll t. ügyfelei rendelkezésére

- Kölcsönök folyósítása.
- Betétek gyűmölcsötetése.
- Átutalások az ország bármely részébe.
- Hitellevelek kiállítása.
- Minden bankügylet legelőnyösebb lebonyolítása.

Telefon: 10-31.

Keresünk azonnali átvételre nagyobb mennyiségű „Phex'glus”-t 1-5 m/m vastagságban továbbá: Casair-t.
Bővebb felvilágosítást ad:
„UNICOM” Gál Béla, Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 10.

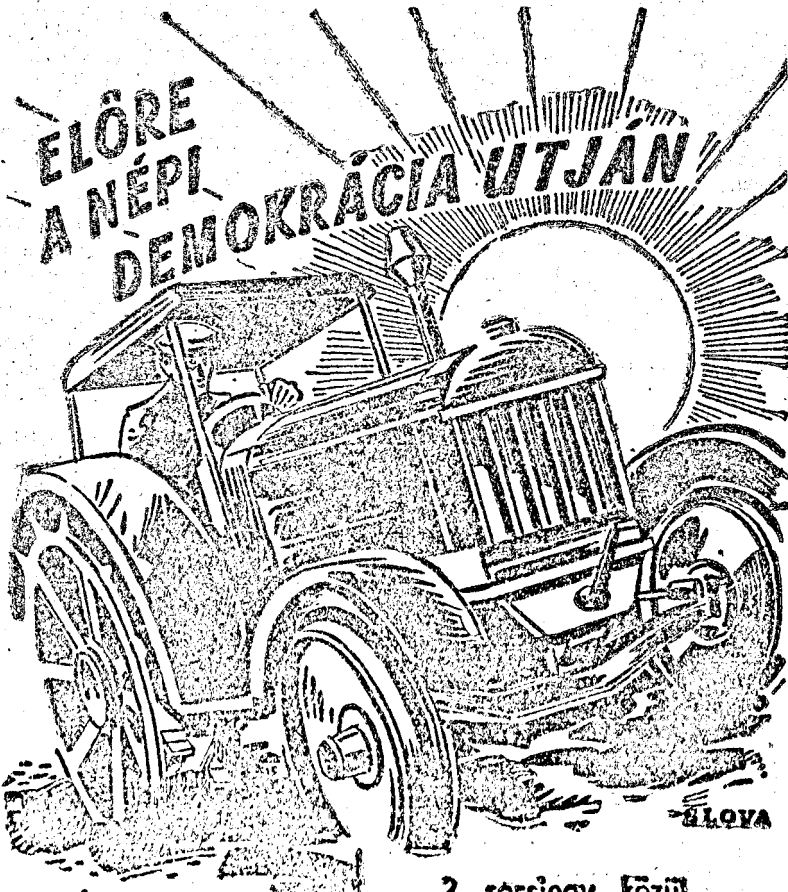
Vegyész mérnök
Hatal. tehetséges, praxissal, idegen nyelvtudással, megfelelő állást keres
„Mérnök” jellegre a kiadóba

2 hold-as beiséseg házsongárd környéken sűrűsen eladó. Hóslátban beköltözhető gazdálkodásra alkalmas beiséseg 2X1 szoba, 1 szoba konyha istállóval, igen kedvező áron eladó
MEZEI iroda
Dózsa György-utca 16.

Megvételre keresünk **villamos fűtőszekrényt (Trigider)**
Megkeresés: „Fierul” S. A. Magazin de Stat Kolozsvár, Molotov-utca 21.

Művészi portrék
Gyermekfelvétel
Arratormunkák
Aktamások
Sárdi fotó
Dózsa György-utca 16

Utazó
nagy ajakorlaltal Moldovába és Bukovinába jól bevazve ve. átvazsz képviseletket komoly cégektől jutalekos alapon. Cim: Buzáu, Str. Emil Teodor 5 Springher

és szerencse a sorsjátékhoz

2 sorsjegy közül az egyik biztosan nyer; a sorsjegyek 50%-a nyer.

LOMNERIA DE SIVAY

Akai elkéseni az I-ső osztálynál, megveheti most a II-ik osztálynál, ugyan abban az árban, szerencsés sorsjegyet az Állami osztály sorsjátékánál. Ne felejtse el; egy sorsjegy 10,000.000 lelt nyerhet